

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2017

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 5

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

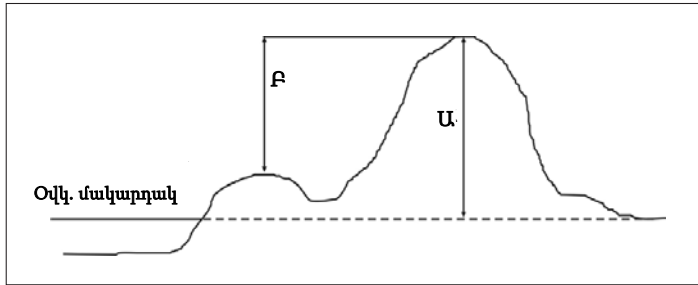
Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

1 Նկարում կետի ո՞ր բարձրությունն է նշված U տառով.

- 1) ուղղաձիգ
- 2) հարաբերական
- 3) բացարձակ
- 4) միջին

2 Ո՞րն է ամենափոքր մասշտաբը.

- 1) 1 : 5 600 000
- 2) 1 : 5 600
- 3) 1 : 56 000
- 4) 1 : 560 000

3 Երկու կետերի հեռավորությունը քարտեզում 32 սմ է, իսկ քարտեզի մասշտաբը՝ 1 : 4 800 000: Կետերի միջև իրական հեռավորությունը կլինի.

- 1) 6144 կմ
- 2) 1536 կմ
- 3) 2000 կմ
- 4) 3072 կմ

4 Արեգակի ճառագայթներն ուղղահայաց ընկնում են հասարակածի վրա.

- 1) մարտի 21-ին և սեպտեմբերի 23-ին
- 2) հունիսի 22-ին և դեկտեմբերի 22-ին
- 3) մարտի 21-ին և հունիսի 22-ին
- 4) սեպտեմբերի 23-ին և դեկտեմբերի 22-ին

5

Բնութագրումով որոշել հողմահարման տեսակը.

Այդ հողմահարումը տեղի է ունենում ապարի և օդի զազերի միջև կատարվող փոխազդեցության և ջրային տարբեր լուծույթների միջոցով, ընդ որում՝ դրա հետևանքով ապարների հատկանիշները փոխվում են, առաջանում է նոր ապար: Հողմահարման n° տեսակն է.

- 1) երկրաբանական
- 2) քիմիական
- 3) օրգանական
- 4) ֆիզիկական

6

Աշխարհագրական n° լայնություններում է ջերմաստիճանի տատանման տարեկան լայնությունը մեծ.

- 1) արևադարձային
- 2) բևեռային
- 3) բարեխառն
- 4) հասարակածային

7

Կլիմայի այն տիպը, որին բնորոշ են ցուրտ ու չոր ձմեռները և տաք ու խոնավ ամառները, կոչվում է.

- 1) մուսսոնային
- 2) ծովային
- 3) միջերկրածովային
- 4) ցամաքային

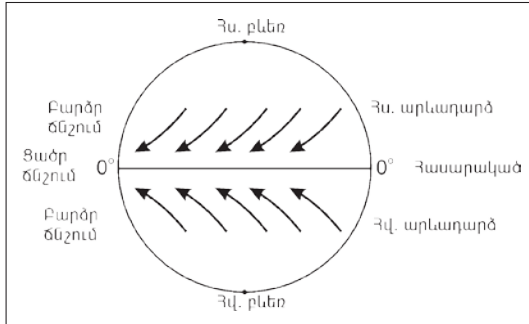
8

Ռուսական «Վոստոկ» գիտակայանը Հարավային բևեռից հեռու է 1221 կմ: Աշխարհագրական n° լայնության վրա է գիտակայանը.

- 1) հվ. լ. 79°
- 2) հվ. լ. 69°
- 3) հվ. լ. $77,5^{\circ}$
- 4) հվ. լ. 81°

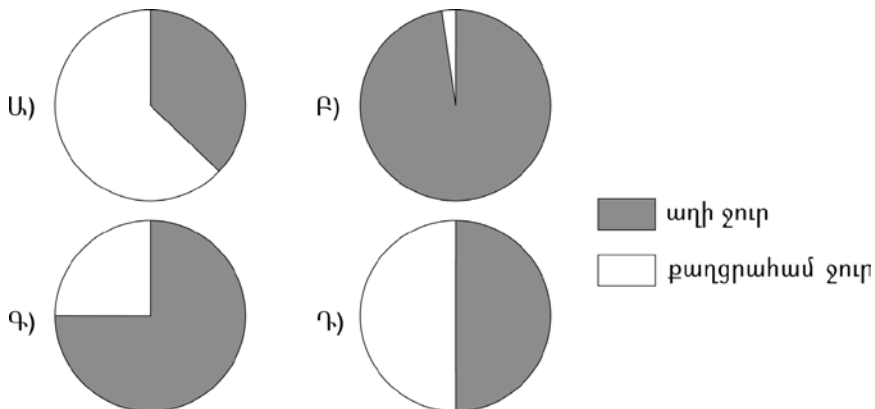
9 Ո՞ր քամիներն են պատկերված նկարում.

- 1) լեռնահովտային քամիներ
- 2) բրիզներ
- 3) պասսատներ
- 4) մուսսոններ

10 Ո՞ր նկարում է պատկերված երկրագնդի վրա քաղցրահամ և աղի ջրերի ճիշտ հարաբերակցությունը.

- 1) Դ
- 2) Ա
- 3) Բ
- 4) Գ

11 Խաղաղ օվկիանոսի ծովային հոսանքներ են.

- 1) Պերուականը և Արևելաավստրալականը
- 2) Բենգեյանը և Գվիանականը
- 3) Բրազիլականը և Կանարյանը
- 4) Մուսսոնայինը և Ֆոլկլենդյանը

12 **Ի՞նչն է բնորոշ տունդրայի բնական զոնային.**

- 1) խոտակեր խոշոր կենդանիների տարածումը
- 2) պողոզային հողերի գերակշռությունը
- 3) հողի բազմամյա սառածությունը
- 4) ծառային բուսականության տարածումը

13 **Բնութագրումով որոշել ոլորտը.**

Վերնոլորտի սահմաններում՝ 25–30 կմ բարձրության վրա է այդ գագաթից բաղկացած շերտը, որը կլանում է Արեգակից եկող՝ կյանքի համար վտանգավոր ուլտրա-մանուշակագույն ճառագայթները: Գագային ո՞ր շերտն է.

- 1) օզոնի
- 2) թթվածնի
- 3) ածխաթթու գազի
- 4) ջրածնի

14 **Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.**

- 1) Արևադարձներում օդի վերընթաց շարժման հետևանքով առաջանում են ցիկլոններ:
- 2) Տաք և սառը օդային զանգվածների շփումից առաջացած մրրկահողմը Հյուսիսային Ամերիկայում կոչվում է տորնադո:
- 3) Տարվա ընթացքում իրենց ուղղությունը երկու անգամ փոխող քամիները կոչվում են թայֆուններ:
- 4) Արևադարձներից դեպի բարեխառն գոտիներ փչող քամիները կոչվում են մուսսոններ:

15 **Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.**

- 1) Ամբողջ տարվա ընթացքում մթնոլորտային ցածր ճնշման գոտիներ են առաջացել արևադարձային և բևեռային լայնություններում:
- 2) Որքան օդը սառն է, այնքան մթնոլորտային ճնշումը ցածր կլինի:
- 3) Ամբողջ տարվա ընթացքում մթնոլորտային բարձր ճնշման գոտիներ են առաջացել հասարակածային և բարեխառն լայնություններում:
- 4) Որքան արևի ճառագայթների անկման անկյունը փոքր է, այնքան ստացվող ջերմությունը քիչ է:

16

Կանադական արկտիկական արշիպելագի կղզիներ են.

- 1) Պուերտո Ռիկոն և Ճամայկան
- 2) Նյուֆաունդլենդը և Վանկուվերը
- 3) Կուբան և Հայիթին
- 4) Բաֆինի Երկիրը և Վիկտորիան

17

Ո՞ր տարածքների կլիման մուսսոնային չէ.

- 1) Ամուր և Յանցզի գետերի միջին ու ստորին հոսանքների ավազան
- 2) Կորեա թերակղզի և Կյուսյու կղզի
- 3) Հինդուստան թերակղզի և Հոնսյու կղզի
- 4) Փոքր Ասիա թերակղզի և Բալկանյան թերակղզի

18

«Գետ – հորդացման սեզոն» գույգերից ընտրել ճիշտը.

- 1) Զամբեզի – ամառ
- 2) Եփրատ – ձմեռ
- 3) Հուանհե – գարուն
- 4) Օրինոկո – ձմեռ

19

**Մագնիսական հակումը արևելյան է՝ $3^{\circ} 35'$, իսկական ազիմուտը՝ 176° :
Մագնիսական ազիմուտը կլինի.**

- 1) $179^{\circ} 35'$
- 2) $172^{\circ} 65'$
- 3) $172^{\circ} 25'$
- 4) $179^{\circ} 25'$

20

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Արեգակի ճառագայթները հս. լ. 25°-ի տակ տարվա մեջ մեկ անգամ ընկնում են ուղղահայաց:
- 2) Հունիսի 22-ին Արեգակի ճառագայթներն ուղղահայաց են ընկնում հասարակածի վրա:
- 3) Մարտի 21-ը կոչվում է գարնանային գիշերահավասարի օր:
- 4) Դեկտեմբերին ցերեկը Հարավային բևեռում ավելի կարճ է, քան Երևանում:

21

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Անամպ օրերին ամենուր օդի ամենաբարձր ջերմաստիճանը դիտվում է վաղ առավոտյան:
- 2) Սառը օդի ճնշումն ավելի մեծ է, քան տաք օդինը:
- 3) Անտիցիկլոնի կենտրոնում ճնշումն ավելի ցածր է, քան ծայրամասերում:
- 4) Լեռն ի վար իջնելիս մթնոլորտային ճնշումը նվազում է:

22

Աֆրիկայի մերձարևադարձային մշտականաչ անտառների ու թփուտների բնական գոնայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Տարածված կենդանատեսակներն են էմու ջայլամը, դինգո շունը և բադակտուցը:
- 2) Մթնոլորտային տեղումներն առավելապես թափվում են ձմռանը:
- 3) Հողային ծածկում գերակշռում են շագանակագույն և մոխրագորշ հողերը:
- 4) Տարածված բուսատեսակներն են բաոբաբը, ֆիկուսը, կաուչուկատու հնեան:

23

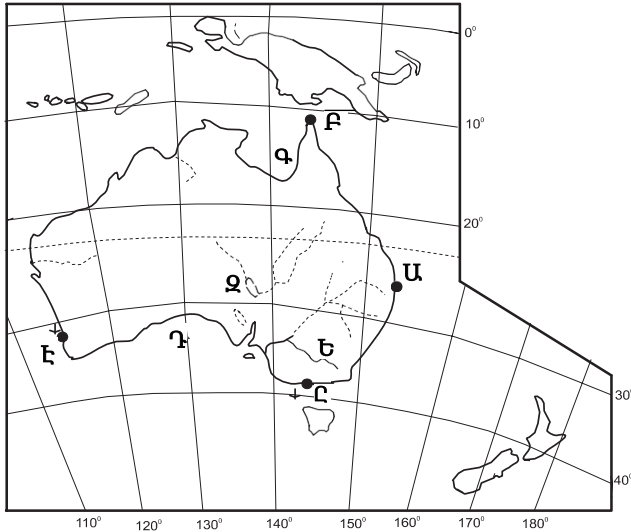
Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Աշխարհում մակրնթացության ամենաբարձր ալիքը գրանցվել է Հուդզոնի ծոցում:
- 2) Բիսկայան ծոցի ջրերը ողողում են Պիրենեյան թերակղզու հարավային ափերը:
- 3) Մեծ Ավստրալական և Կարպենտարիա ծոցերը պատկանում են Հնդկական օվկիանոսի ավազանին:
- 4) Պարսից ծոցը Օմանի ծոցից բաժանվում է Բոսֆորի նեղուցով:

24

Քարտեզում *Ս* տառով նշված հրվանդանն է նշված.

- 1) Ստիվի Փոյնթ
- 2) Բայրոն
- 3) Յորք
- 4) Հարավարևելյան

25

Քարտեզում *Ը* տառով նշված նավահանգիստն է նշված.

- 1) Բրիսթեն
- 2) Փերթ
- 3) Սիդնեյ
- 4) Մելբուռն

26

Ներկայումս երկրագնդի բնակչության թիվը տարեկան աճում է.

- 1) 100–110 մլն–ով
- 2) 50–60 մլն–ով
- 3) 60–70 մլն–ով
- 4) 75–85 մլն–ով

27

Բնակչության ամենօրյա տեղաշարժը մի բնակավայրից մեկ այլ բնակավայր աշխատանքի կամ ուսման նպատակով, որը հատկապես տարածված է քաղաքային ագլոմերացիաներում, կոչվում է.

- 1) ճոճանակային միգրացիա
- 2) սեզոնային միգրացիա
- 3) էմիգրացիա
- 4) ներքին միգրացիա

28 **Բնութագրումով որոշել երկիրը.**

*Եվրոպական այս երկիրը էլք չունի դեպի Համաշխարհային օվկիանոս:
Մակերևույթը լեռնային է, հարուստ է ռեկրեացիոն ռեսուրսներով: Տնտեսության
միջազգային մասնագիտացման ճյուղերից են պանրագործությունը, ժամացույց-
ների արտադրությունը: Ո՞րն է այդ երկիրը.*

- 1) Ավստրիան
- 2) Ֆրանսիան
- 3) Շվեյցարիան
- 4) Շվեդիան

29 **Երկրի տարածքը կազմում է 96 400 կմ², բնակչության թիվը՝ 12 050 000 մարդ:
Բնակչության միջին խտությունը կլինի.**

- 1) 6025000 մարդ/կմ²
- 2) 11953600 մարդ/կմ²
- 3) 125 մարդ/կմ²
- 4) 155 մարդ/կմ²

30 **Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.**

- 1) Զարգացած վերամշակող արդյունաբերություն ունեցող տարածքներին բնորոշ է բնակչության մեծ խտությունը:
- 2) Երկրագնդի բնակչության ընդամենը մի փոքր մասն է ապրում Արևելյան և Հարավային Ասիայում:
- 3) Բնակչության խտությունը տեղանքի բացարձակ բարձրության մեծացմանը զուգընթաց ավելանում է:
- 4) Բնակչության տեղաբաշխման օրինաչափություններից է նրա խտության աճը ծովերից կամ օվկիանոսներից հեռանալուն զուգընթաց:

31 **Աշխարհում ամենամեծ թվով ներգաղթածներ ունեցող երկրներից են.**

- 1) Հնդկաստանը և Ուզբեկստանը
- 2) Չինաստանը և Մոլդովան
- 3) Ճապոնիան և Կորեան
- 4) ԱՄՆ-ը և Գերմանիան

32 Սլավոնական լեզվախմբին պատկանող լեզուներ *չեն*.

- 1) հունարենը և վրացերենը
- 2) ռուսերենը և բելառուսերենը
- 3) լեհերենը և չեխերենը
- 4) ուկրաիներենը և չեխերենը

33 Ո՞ր երկրների համար է նավթի հանույթը միջազգային մասնագիտացման ճյուղ.

- 1) Լեհաստան և Իրաք
- 2) Վենեսուելա և Նիգերիա
- 3) Ալժիր և Եթովպիա
- 4) Շվեդիա և Իրան

34 Հիմնականում ներմուծվող հումքի և վառելիքի հիման վրա պողպատ արտադրող երկրներ են.

- 1) ԱՄՆ-ը և Ուկրաինան
- 2) Ճապոնիան և Իտալիան
- 3) Չինաստանը և ՌԴ-ն
- 4) Լեհաստանը և Բրազիլիան

35 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Ջրաէլեկտրակայանները հիմնականում կառուցվում են հարթավայրային գետերի վրա:
- 2) Աէկներն ապահովում են աշխարհում արտադրվող էլեկտրաէներգիայի կեսից ավելին:
- 3) Ծանր գունավոր մետաղների ձուլումը կողմնորոշվում է դեպի հումքի բազաները:
- 4) Պողպատի ձուլման ձեռնարկությունները կառուցվում են գիտական կենտրոնների մոտ:

36

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Բոլոր բնական զոնաների խտաբնակ շրջաններին և մերձքաղաքային գոտիներին բնորոշ է էքստենսիվ գյուղատնտեսությունը:
- 2) Գյուղատնտեսության կապիտալիստական–ձեռնարկատիրական սոցիալ–տնտեսական տիպը բնորոշ է հիմնականում Աֆրիկայի, Հարավային Ամերիկայի երկրներին:
- 3) Գյուղատնտեսության զարգացման մակարդակը բնութագրող ցուցանիշներից առավել կարևոր է մեկ շնչի հաշվով գյուղմթերքների արտադրությունը:
- 4) 1960–ական թթ. տեղի ունեցած «Կանաչ հեղափոխությունը» բնորոշ էր զարգացած երկրներին, իսկ 1980–ական թթ. տեղի ունեցած երկրորդ «Կանաչ հեղափոխությունը»՝ զարգացող երկրներին:

37

«Անասնապահության մասնագիտացման ճյուղ – երկիր» գույգերից ընտրել ճիշտը.

- 1) մսատու անասնապահություն – Արգենտինա
- 2) կաթնատու անասնապահություն – Լիբիա
- 3) խոզաբուծություն – Ինդոնեզիա
- 4) ոչխարաբուծություն – Դանիա

38

ՆԱԵԿ-ի անդամ երկրներ են.

- 1) ԱՄՆ–ը և Ռուսաստանը
- 2) Ալժիրը և Լիբիան
- 3) Լիբանանը և Սիրիան
- 4) Բրազիլիան և Արգենտինան

39

Ո՞ր երկու պետություններն են Արևմտյան Եվրոպա տարածաշրջանում.

- 1) Լիխտենշտեյն և Սան Մարինո
- 2) Լիխտենշտեյն և Լյուքսեմբուրգ
- 3) Սան Մարինո և Լյուքսեմբուրգ
- 4) Մոնակո և Անդորրա

40

Կենտրոնական Ասիայի երկրներից Ռուսաստանին սահմանակից է.

- 1) Ղրղզստանը
- 2) Տաջիկստանը
- 3) Ուզբեկստանը
- 4) Ղազախստանը

41

Բնութագրումով որոշել պետությունը.

Հարավարևմտյան Ասիայի այս պետությունն աշխարհի առաջատարներից է բորատի ու քրոմիտի պաշարներով: Բնակչության գերակշիռ մասը դավանում է մահմեդականության սուննի ուղղությունը: Բնակչության թվով երկրորդ ազգը քրդերն են: Ո՞րն է այդ պետությունը:

- 1) Իրաքը
- 2) Թուրքիան
- 3) Սաուդյան Արաբիան
- 4) Իրանը

42

Գերմանիայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Արտաքին առևտրի շրջանառության ծավալով առաջինն է աշխարհում:
- 2) Խոշոր նավահանգիստներից են Համբուրգը և Ռոստոկը:
- 3) Գետային ցանցը խիտ է, սակայն գետերը նավարկելի չեն:
- 4) Արդյունաբերության առաջատար ճյուղը թեթև արդյունաբերությունն է:

43

Հայկական լեռնաշխարհի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Միջնաշխարհի կենտրոնական մասով զուգահեռականի ուղղությամբ ձգվում է Արևելյան (Հայկական) Տավրոսի լեռնաշղթան:
- 2) Արևելքից եզրավորվում է Փոքր Կովկասի լեռնային համակարգը կազմող լեռնաշղթաներով:
- 3) Հյուսիսային ծալքաբեկորավոր լեռնաշղթաների մարզը շուրջ 500 կմ ձգվում է Սև ծովի հարավային ափերի երկայնքով:
- 4) Եզրային ծալքաբեկորավոր լեռներից ամենաբարձրը Կորդվաց լեռնաշղթան է:

44

Հայկական լեռնաշխարհի բուսականության վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) 4000 բուսատեսակներից 200-ը էնդեմիկ են, այսինքն՝ հանդիպում են միայն Հայկական լեռնաշխարհում:
- 2) Լեռնաշխարհի փոքր տարածքի պատճառով բուսականությունը բազմազան չէ:
- 3) Արարատյան, Նախիջևանի և Ուրմիայի գոգավորությունների նախալեռնային գոտում տարածված է լեռնաչորասեր՝ ֆրիգանոիդ բուսականությունը:
- 4) Անտառների ստորին հարկում տիրապետում են լայնատերև ծառատեսակները, իսկ վերին հարկում՝ փշատերևները:

45 **Ընտրել «հանքաքար – հանքավայր» զույգերից ճիշտը.**

- 1) նեֆելինային սիենիտ – Եղեգնաձոր
- 2) ոսկի – Աբովյան
- 3) պղնձահրաքար – Կապան
- 4) երկաթ – Ալավերդի

46 **Ի՞նչն է բնորոշ ՀՀ չոր մերձարևադարձային կլիմայի տիպին.**

- 1) Տարածվում է 1500-2000 մ բարձրություններում:
- 2) Ձմեռը կարճատև է և մեղմ:
- 3) Տեղումների միջին տարեկան քանակը հասնում է 800-900 մմ-ի:
- 4) Հունվարին օդի միջին ջերմաստիճանը տատանվում է +10⁰-ի շուրջ:

47 **Ո՞ր զույգի քաղաքները մինչև Հայաստանի խորհրդայնացումը քաղաքի կարգավիճակ ունեին.**

- 1) Գորիսը և Գավառը
- 2) Վարդենիսը և Մարտունին
- 3) Չարենցավանը և Հրազդանը
- 4) Դիլիջանը և Իջևանը

48 **ՀՀ սննդի արդյունաբերության ո՞ր ենթաճյուղը չունի արտահանման նշանակություն.**

- 1) գինու-կոնյակի
- 2) մրգի և բանջարեղենի պահածոների
- 3) մսի և մսամթերքի
- 4) հանքային ջրերի

49 **Ո՞ր մարզի տարածքում կա արգելոց.**

- 1) Արագածոտնի
- 2) Արմավիրի
- 3) Տավուշի
- 4) Արարատի

50

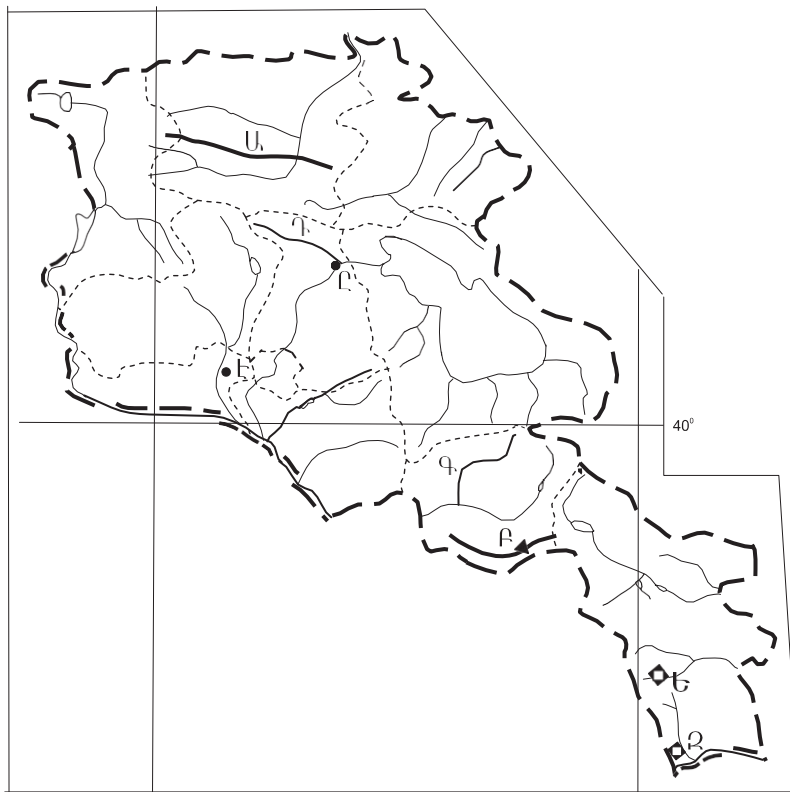
Տավուշի մարզի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Հովտային շրջաններում լայն տարածում ունեն սողանքները:
- 2) Բարձրաչափական նիշերի տարբերությունը մոտ 2600 մ է:
- 3) Արևմտյան սահմանների երկայնքով ձգվում է Գուգարաց ծալքաբեկորավոր լեռնաշղթան:
- 4) Մակերևույթը հարավից հյուսիս աստիճանաբար բարձրանում է:

51

Ո՞ր լեռնագագաթն է քարտեզում նշված *Բ* տառով.

- 1) Գոգի
- 2) Ծղուկ
- 3) Ուրծ
- 4) Վարդենիս

52

Ո՞ր հանքավայրն է քարտեզում նշված *Ե* տառով.

- 1) Քաջարանի
- 2) Կապանի
- 3) Շահումյանի
- 4) Ագարակի

53 Ո՞ր երկրներն են աղքատ ջրաէներգետիկ ռեսուրսներով.

- 1) Վրաստանը և Նորվեգիան
- 2) Կանադան և Տաջիկստանը
- 3) Սաուդյան Արաբիան և Լիբիան
- 4) Ռուսաստանը և Թուրքիան

54 Տրվածներից ո՞րը անապատների աճման հիմնական պատճառ չէ.

- 1) անտառների հատումը
- 2) գյուղատնտեսական հողատարածքների գերբեռնվածությունը մշակաբույսերով
- 3) ագրոանտառաբարելավումը
- 4) արոտների գերարածեցումը

55 Բոլոր տեսակի կենդանի օրգանիզմների ժառանգական հատկանիշների ու հակումների ամբողջությունը կոչվում է.

- 1) գենոֆոնդ
- 2) ժառանգականություն
- 3) կենսացենոզ
- 4) էկոհամակարգ

56 Գրել այն լճերի համարները, որոնք Ասիայում են.

1) Մեոյալ	5) Սևանա
2) Ուրմիա	6) Օնեգա
3) Թանա	7) Իսիկ Կուլ
4) Պոոպո	8) Աթաբասկա

57 Գրել Միջերկրական ծովում գտնվող կղզիների համարները.

1) Սիցիլիա	5) Սարդինիա
2) Շրի Լանկա	6) Հաիթի
3) Իսլանդիա	7) Կորսիկա
4) Կիպրոս	8) Թասմանիա

58 Գրել այն երկրների համարները, որոնք ունեն 100 մլն-ից ավելի բնակչություն.

1) Բրազիլիա	5) Ֆրանսիա
2) Գերմանիա	6) Իրան
3) Կանադա	7) Նիգերիա
4) Արգենտինա	8) Ավստրալիա

59

Գրել այն քաղաքների համարները, որոնք Հարավարևմտյան Ասիայի նավահանգիստներ են.

1) Սպահան	5) Անկարա
2) Բենդեր Աբբաս	6) Աբադան
3) Կարաչի	7) Մումբայ
4) Քաբուլ	8) Դամասկոս

60

Գրել միագործառույթային քաղաքների համարները.

1) Քաջարան	5) Նոր Հաճրն
2) Ծաղկաձոր	6) Իջևան
3) Հրազդան	7) Արմավիր
4) Կապան	8) Մեծամոր

61

Գրել այն տարածաշրջանների համարները, որոնք խաղողագործության մեջ մասնագիտացած չեն.

1) Արփայի հովիտ	5) Եղվարդի սարավանդ
2) Սևանի ավազան	6) ՀՀ հյուսիսարևելյան մասեր
3) Արարատյան դաշտ	7) Զանգեզուրի հարավ (Մեղրի)
4) Շիրակի դաշտ	8) Լոռվա սարահարթ

62

Արևմտյան Եվրոպայի տրված պետությունները դասավորել բնակչության թվաքանակի աճման կարգով.

- 1) Գերմանիա
- 2) Լյուքսեմբուրգ
- 3) Ֆրանսիա
- 4) Ավստրիա

63

ՀՀ տրված քաղաքների համարները դասավորել ըստ դրանց միջով հոսող գետերի հետևյալ հաջորդականությամբ՝ Աղստև, Որոտան, Դեբեդ.

- 1) Իջևան
- 2) Ալավերդի
- 3) Սիսիան

64 Վայրի աշխարհագրական կոորդինատներն են՝ հս. լ. 22°, արլ. ե. 61°: Որոշել տվյալ վայրի ժամային գոտին:

(65-66) Լեռան ստորոտին օդի ջերմաստիճանը 24° է, իսկ գագաթին՝ 6°: Ստորոտը ծովի մակարդակից 1800 մ բարձրության վրա է (հաշվարկը կատարել 6°-ով):

65 Որոշել լեռան հարաբերական բարձրությունը:

66 Որոշել լեռան բացարձակ բարձրությունը:

(67-68) Երկրի բնակչության թիվը 8 մլն է, բնական աճի գործակիցը՝ 8 ‰: Տարվա ընթացքում ներգաղթը կազմել է 40 650 մարդ, արտագաղթը՝ 29 800 մարդ.

67 Որոշել բնակչության բացարձակ բնական աճը:

68 Որոշել բնակչության մեխանիկական աճը:

69

Աշխարհի բնակչության ռասայական կազմի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) Նեգրոիդ մեծ ռասայի տարածման հիմնական շրջանը Հարավային Ասիան է:
- 2) Ռասաների բնութագրիչ հատկանիշերն են լեզուն, մշակույթը և կրոնը:
- 3) Ռասայական հատկանիշների ձևավորման վրա ավելի շատ ազդեցություն են թողել սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական, քան բնական գործոնները:
- 4) Մոնղոլոիդ ռասային բնորոշ են դեղնավուն մաշկը, սև և ուղիղ մազերը, աչքերի նեղ բացվածքը:
- 5) Բնակչության ռասայական և ազգային կազմերի սահմանները մշտապես համընկնում են:
- 6) Ժամանակակից խառը ռասաների ներկայացուցիչները լայն տարածում ունեն Լատինական Ամերիկայում:

70

Հայկական լեռնաշխարհի գետերի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) Կուր գետի նշանավոր վտակներից են Խրամը, Դեբեդը, Աղստը:
- 2) Ունեն հիմնականում ձնաանձրևային և մասամբ ստորգետնյա սնում:
- 3) Հորդանում են առավելապես ամռանը:
- 4) Արևմտյան Եփրատը սկիզբ է առնում Ծաղկանց լեռներից, Արևելյան Եփրատը՝ Ծաղկավետ լեռներից:
- 5) Արևմտյան Տիգրիս և Արևելյան Տիգրիս գետերի միախառնումից առաջանում է Շատ-Էլ-Արաբ գետը:
- 6) Սև ծովի ավազանին պատկանող գետերից է Ճորոխը: